

Att välja företagsform för arbetsintegrerande sociala företag

Innehåll

Förord	1
Inledning	2
Företagsformer för arbetsintegrerande sociala företag	3
Några exempel	12
Mera hjälp	14
Ordförklaringar	16

© Tillväxtverket

Stockholm, oktober 2011

Upplaga: 500 ex, därefter tryck vid behov

Produktion: Tillväxtverket

Text: Magnus Andersson

Foto: Tomas Blideman

Form: Ordförådet

Tryck: DanagårdLiTHO AB

Info 0371

Förord

Tillväxtverket arbetar med att främja hållbar utveckling i hela landet genom att bland annat främja utvecklingen av nya och växande företag. Detta sker genom att vi finansierar projekt, förenklar regler och inte minst tar fram information och sprider kunskap till blivande, nya och etablerade företagare,

Arbetsintegrerande socialt företagande är i Sverige en relativt ny form av företagande som har vuxit fram i olika miljöer och med olika förutsättningar, till exempel inom ideella föreningar eller som avknoppning från kommuner. Det speciella med dessa företag är att de kombinerar näringsverksamhet med målet att skapa integration på arbetsmarknaden och ge människor en möjlighet att arbeta utifrån sin egen förmåga.

Med nya företeeser uppstår också nya frågor och ibland svårigheter att hitta och tillämpa lagar och regelverk. Arbetsintegrerande sociala företag har olika bakgrund och affärsidéer. Dessutom har de ofta valt olika företagsformer för sin verksamhet. Några exempel är ekonomiska föreningar, ideella föreningar, aktiebolag, stiftelser och olika kombinationer av dessa.

För de som planerar att starta ett arbetsintegrerande socialt företag gäller det att välja den form som passar bäst. Kanske känns en företagsform naturlig vid starten, medan en annan fungerar bäst i längden, både för företagets medlemmar/ägare och för dess medarbetare.

För att välja rätt från början – och kanske undvika att företaget måste byta företagsform – måste du ta reda på så mycket som möjligt. Den här guiden innehåller information om hur ett arbetsintegrerande socialt företag kan organisera sig, och hur de olika företagsformerna fungerar.

Vi hoppas att den ska hjälpa dig att reda ut begreppen och visa vad som är viktigt att tänka på innan företagsstarten!

Christina Lugnet

Generaldirektör
Tillväxtverket

Eva Johansson

Programansvarig socialt företagande
Tillväxtverket

Inledning

Denna guide är framtagen för att tydliggöra olika företagsformer (associationer) som kan användas för arbetsintegrerande sociala företag. Den pekar bland annat på skillnader och likheter och visar när det kan vara lämpligt att använda den ena eller andra formen. Detta visar vi även genom några fiktiva exempel.

Guiden riktar sig främst till alla som har tänkt starta ett arbetsintegrerande socialt företag och till personer inom deras stödstrukturer. I vissa avseenden har texter förenklats vilket gör att det kan finnas oredovisade undantagsfall till vissa regler.

Texten är skriven för arbetsintegrerande sociala företag och därför inte giltig för alla typer av företag. Slutligen rekommenderar vi alla som vill starta ett arbetsintegrerande socialt företag att använda sig av möjligheten att få råd och stöd från myndigheter och företagsrådgivare (se avsnittet Mera hjälp på sidan 18).

Företagsformer för arbetsintegrerande sociala företag

Arbetsintegrerande sociala företag

Med begreppet arbetsintegrerande sociala företag avses företag som:

- driver näringsverksamhet med övergripande ändamål att integrera människor, med stora svårigheter att få och/eller behålla ett arbete, i arbetsliv och samhälle
- skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på annat väl dokumenterat sätt
- i huvudsak återinvesterar sina vinster i den egna eller liknande verksamheter
- är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet

Verksamheten i ett arbetsintegrerande socialt företag bör bedrivas i en egen association. Ett sådant företag är i grunden en sammanslutning av personer som kommit överens om att samverka för ett gemensamt ändamål. Privaträttsligt finns det två huvudkategorier av associationer, bolag och föreningar. Bolagsformerna kan grovt delas upp i enkla bolag, handelsbolag, kommanditbolag och aktiebolag. Föreningsformen kan grovt delas upp i ekonomiska eller ideella föreningar.

Vilken associationsform som ett arbetsintegrerande socialt företag bör bedriva sin verksamhet igenom beror främst på vilket sätt verksamheten ska bedrivas, ägas och ledas. Vi ska nedan beskriva tre associationer som kan vara lämpliga för arbetsintegrerande sociala företag.

Ekonomisk förening

Syfte och ändamål

En ekonomisk förening främjar sina medlemmars ekonomiska intresse genom att bedriva en ekonomisk verksamhet. Medlemmarna kan delta genom att köpa eller sälja till föreningen eller genom att till exempel arbeta i företaget. I ett arbetskooperativ deltar medlemmen i den ekonomiska föreningen genom att arbeta och får då en ekonomisk nytta genom att han/hon få ersättning av kooperativet.

Samarbetsavtal

Den ekonomiska föreningens stadgar bestäms av medlemmarna och reglerar bland annat vilken verksamhet föreningen ska bedriva, hur medlemmarnas ekonomiska nytta ska främjas, hur medlemmarna ska delta, vilket kapitalinsats de ska bidra med och vilka som kan ansöka om medlemskap.

Kapitalinsats

Medlemmarna ska bidra med en insats i föreningen. Hur stor denna ska vara och hur den ska betalas bestäms i stadgarna. Insatsen betalas oftast kontant men det är även tillåtet för medlemmarna att bidra på annat sätt som genom egendom eller arbete. Detta kan dock vara svårare att värdera i pengar. En insats återbetalas vanligtvis när medlemmen lämnar föreningen.

Öppenhetsprincipen

En ekonomisk förening är öppen för nya medlemmar. Det innebär att alla som kan delta i verksamheten enligt stadgarna, har möjlighet att ansöka om medlemskap. Alla som deltar i verksamheten behöver däremot inte bli medlemmar. Stadgarna kan begränsa vilka som kan ansöka om medlemskap, genom att till exempel bestämma att medlemmen ska bo i ett specifikt område, ha vissa yrkeskunskaper eller ha deltagit i föreningen under viss tid mm.

Bilda ekonomisk förening

En ekonomisk förening bildas genom att minst tre fysiska eller juridiska personer beslutar sig för att bilda föreningen, antar stadgar, väljer styrelse och minst en revisor. I samband med bildandet antas även de första medlemmarna.

Registrering

När föreningen är bildad ska styrelsen registrera föreningen hos Bolagsverket. Det innebär att den ekonomiska föreningen blir en egen juridisk person. Föreningen ska även registreras hos Skatteverket för F-skatt och eventuellt moms och arbetsgivaravgifter, beroende på vilken verksamhet som ska bedrivas och om föreningen ska ha anställda.

Rösträtt

En medlem har en röst. Medlemmen använder sin demokratiska rättighet (rösträtten) när föreningen har stämma (årsmöte). På stämman tas viktiga beslut om verksamhetens inriktning. Det är stämman som beslutar om vad som ska stå i föreningens stadgar, vilka som ska sitta i styrelsen, vilka som ska vara revisorer med mera. Stämman fastställer årligen även verksamhetens resultat- och balansräkning och hur en eventuell vinst ska användas.

Styrelsen

Styrelsen ska bestå av minst tre personer som ska vara myndiga. Oftast väljs medlemmar till styrelsen, men föreningen kan i sina stadgar öppna för andra att väljas in i styrelsen (externa styrelseledamöter). Det är inte ovanligt att arbetsintegrerande sociala företag har externa styrelseledamöter, exempelvis för att få tillgång till en speciell kompetens. Det är oftast styrelsen som beslutar om vilka som antas som nya medlemmar. Om föreningen har anställda är det styrelsen som har arbetsgivaransvaret för dessa.

De som sitter i styrelsen har inget personligt betalningsansvar för föreningens skulder, men om de agerar oaktsamt med föreningens tillgångar eller på annat sätt bryter mot regler och stadgar kan de bli skadeståndsskyldiga.

Revisorer

En ekonomisk förening ska ha minst en revisor. Revisorns uppgift är att granska och uttala sig om styrelsens arbete och ekonomiska redovisning. Revisorn är främst ett skydd för medlemmarna, men också ett skydd för borgenärerna (fordringsägarna). Revisorn får därför inte vara jävig (partisk) eller vara beroende av styrelsen eller dess ledamöter. De flesta ekonomiska föreningar behöver inte en godkänd eller auktoriserad revisor. Det behövs bara i större föreningar.

Utdelning av överskott (vinst)

Ett överskott i en ekonomisk förening kan delas ut till medlemmarna eller fonderas i verksamheten för nya investeringar.

Ideell förening

Syfte och ändamål

En ideell förening ska ha ett ideellt syfte. Den får driva näringsverksamhet, men verksamheten får inte drivas för att främja medlemmarnas ekonomiska intressen. Om de flesta medlemmarna arbetar i verksamheten kan den alltså inte betala dem för deras arbete, som i ett arbetskooperativ.

En ideell förening får inte drivas som en ekonomisk förening, det vill säga med en verksamhet som är till ekonomisk nytta för medlemmarna. Föreningen blir då en oregistrerad ekonomisk förening utan rättskapacitet. Det betyder att medlemmarna, eller de som agerar i föreningens namn, kan bli personligt betalningsskyldiga för föreningens skulder.

Vissa ideella föreningar kan skattemässigt klassas som allmännyttiga ideella föreningar. Allmännyttiga föreningar har en verksamhet som enligt samhället i stort anses vara allmännyttigt. Sådana föreningar behöver inte betala skatt för kapitalinkomster och i vissa fall kan även inkomster från verksamheten undantas från beskattning. Ett arbetsintegrerande socialt företag kan i regel inte bli klassat som allmännyttig ideell förening.

Samarbetsavtal

En ideell förening ska ha stadgar som bland annat reglerar verksamhetens ändamål, villkor för medlemskap, hur styrelsen utses och hur föreningen i övrigt ska organiseras.

Kapitalinsats

Medlemmarna i en ideell förening behöver inte bidra med någon kapitalinsats. Det är dock vanligt att det finns en medlemsavgift.

Öppenhetsprincipen

En ideell förening är oftast öppen för nya medlemmar. Vilka som kan bli medlemmar regleras i stadgarna. En allmännyttig ideell förening är alltid öppen för nya medlemmar.

Bilda förening

En ideell förening bildas genom att minst tre juridiska eller fysiska personer antar stadgar, väljer styrelse och om så önskas revisor(er).

Registrering

En ideell förening behöver inte registreras hos Bolagsverket. Den kan dock registreras om föreningen bedriver en näringsverksamhet och vill ha ett skyddat namn. För att få ett organisationsnummer ska föreningen registreras hos Skatteverket. Om föreningen ska bedriva näringsverksamhet eller är arbetsgivare för föreningens anställda ska den även registreras för F-skatt och moms.

Rösträtt

Ideella föreningen brukar tillämpa principen en medlem en röst och använda föreningsstämman för föreningsbeslut som till exempel val av styrelse.

Styrelsen

En ideell förening ska ha en styrelse, som har liknande ansvar som styrelsen i den ekonomiska föreningen.

Revisorer

Det är lämpligt att även en ideell förening har en revisor, särskilt om inte alla medlemmar är med i styrelsen. Några särskilda krav på kvalificerad revisor finns inte (utom för riktigt stora föreningar), men den som utses till revisor bör vara tillräckligt kunnig för uppgiften. Att ha en revisor som granskar styrelsen ger även en viss trygghet mot de parter föreningen har avtal och affärer med.

Utdelning av överskott (vinst)

Det är inte vanligt att dela ut vinst i ideella föreningar då syftet är ideellt och medlemmar inte får ha någon ekonomisk nytta av eventuell näringsverksamhet. Överskottet av verksamheten stannar därför oftast i föreningen. Inbland skänks den till välgörande ändamål.

Aktiebolag

Syfte och ändamål

Grundsytet med ett aktiebolag är att ge ägarna en vinst, det vill säga avkastning på sin kapitalinsats. Ägarna kan dock bestämma ett annat syfte med bolaget.

Samarbetsavtal

Bolagsordningen i aktiebolaget ska innehålla en beskrivning av verksamheten samt regler om bland annat stämma och styrelse. Bolagsordningen ska även ha bestämmelse om aktiekapitalets storlek.

Kapitalinsats

Aktiebolaget ska vid bildandet ha minst 50 000 kronor i kapital som en eller flera ägare tillsammans ska sätta in. Detta kallas aktiekapital. Varje aktie motsvarar en andel i bolaget. Ägarna kan ha lika många eller olika många aktier. Kapital kan även tillskjutas genom egendomar som värderas (så kallad apportegendom).

Öppenhetsprincipen

Ett aktiebolag är en sluten företagsform. Det innebär att man redan vid bildandet beslutar om vilka som ska äga aktierna och därmed bolaget. Aktier kan överlåtas, vilket innebär att en ägare kan sälja enskilda eller alla sina aktier till någon annan. Rätten att fritt överlåta aktier kan begränsas i bolagsordningen genom till exempel hembud och förköpsklausuler.

Bilda aktiebolag

De som bildar ett aktiebolag undertecknar ett avtal (stiftelseurkund) där det framgår vilka som ska äga bolaget vid bildandet samt hur mycket kapital var och en ska tillskjuta. Ägarna ska även komma överens om en bolagsordning.

Registrering

Bolaget ska registreras hos Bolagsverket samt hos Skatteverket för F-skatt med mera, beroende på vilken verksamhet som ska bedrivas. Vid registrering får aktiebolaget sin rättskapacitet.

Rösträtt

Aktiebolaget har en demokratisk ordning med årliga stämmor där ägarna har rösträtt. Rösträtten är normalt fördelad på antalet aktier, det vill säga en aktie en röst. Om ägarna är överens vid bildandet, kan bolagsordningen reglera aktiefördelningen så att alla ägare ska äga lika många aktier. På så sätt har alla ägare lika många röster.

Styrelsen

Aktiebolaget ska ha en styrelse som ska bestå av minst en ledamot och en suppleant.

Revisorer

Ett aktiebolag ska ha minst en kvalificerad (godkänd eller auktoriserad) revisor. Riktigt små privata aktiebolag kan välja att inte ha någon revisor.

Utdelning av överskott (vinst)

Om vinst ska delas ut till ägarna sker detta normalt i förhållande till antal aktier. Ett aktiebolag kan registreras som ett bolag med begränsad vinstutdelning. Det innebär att endast en mindre del av vinsten får delas ut.

Likheter och skillnader

Det finns några väsentliga likheter och skillnader när arbetsintegrerande sociala företag drivs i ideell och ekonomisk förening samt aktiebolag.

Likheter

- Alla tre företagsformerna förvaltas av en styrelse och har en stämma som högsta beslutande möte där medlemmarna/ägarna utnyttjar sin rösträtt.
- Alla har som regel revisorer som granskar styrelsens arbete och ekonomiska redovisning.

- Alla ska bokföra och upprätta årsbokslut.
- Alla tre har samma regler för arbetsgivaransvar och försäkringar.
- Alla är juridiska personer.
- Medlemmarna/ägarna har inte något personligt betalningsansvar företagets skulder.
- Alla företagsformer kan bedriva näringsverksamhet.
- Alla företagsformerna måste betala inkomstskatt om de bedriver näringsverksamhet.
- Alla ska i regel också redovisa moms (vissa verksamheter är dock undantagna från momsplikt).

Skillnader

- Endast ekonomiska föreningar har som syfte att medlemmarna ska få en ekonomisk nytta av att delta i verksamheten.
- I aktiebolag eller ideella föreningar behöver inte ägarna/medlemmarna delta i verksamheten.
- Ideella föreningar är de enda som kan ha stödmedlemmar.
- Endast aktiebolag kan ha en ägare.
- Ett aktiebolag är, till skillnad mot föreningarna, en sluten företagsform.
- Rösträtten i föreningar utgår från en medlem en röst och i aktiebolag en aktie en röst.
- Ideella föreningar behöver inte registreras hos Bolagsverket
- Ekonomiska och ideella föreningar behöver vanligtvis inte registrera sina årsredovisningar hos Bolagsverket.
- Aktiebolag regleras av aktiebolagslagen och ekonomiska föreningar i lagen om ekonomiska föreningar. Ideella föreningar har ingen egen lag.

Kombinationer av olika företagsformer (associationer)

Ibland kan det vara lämpligt att ha en kombination av olika former av företag. En ideell eller ekonomisk förening kan bilda ett aktiebolag (dotterbolag) där man placerar en avgränsad verksamhet. En förening kan till exempel vilja starta en viss affärsverksamhet som inte lämpar sig att bedriva i föreningen. Denna verksamhet kan då läggas i ett bolag som föreningen äger, men som har en egen styrelse, personal och redovisning. Genom detta sprids riskerna och verksamheterna renodlas. Dessutom skapar det

en möjlighet att överlåta/sälja (knoppa av) verksamheten, om det är någon eller några (till exempel medarbetare) som vill köpa aktierna i bolaget.

Att byta företagsform eller avveckla ett företag

Ett arbetsintegrerande socialt företag kan starta i en företagsform och sedan byta till en annan. Detta kan bland annat göras genom att medlemmarna/ägarna startar ett nytt företag, för över verksamheten till denna och därefter avvecklar den gamla. Att byta företagsform medför oftast en del kostnader och arbete, därför är det bra att välja lämplig association redan från början.

Att avveckla ett företag (en association) kallas för likvidation. Vid en likvidation ska det tillsättas en likvidator för att genomföra likvidationen. För ekonomiska föreningar och aktiebolag är det Bolagsverket som tillsätter likvidator. Föreningen eller bolaget kan föreslå vem de vill ha som likvidator. En ideell förening kan själva utse likvidator. Det är inte tvunget att ha en likvidator i en ideell förening men det kan i vissa fall vara lämpligt, till exempel om föreningen har stora tillgångar.

Innan föreningen eller bolaget går i frivillig likvidation kan det vara bra att förbereda sig genom att göra sig av med skulder och avtal samt omvandla eventuella tillgångar till pengar. Likvidatorns arbete blir då mindre omfattande och billigare.

Ibland kan bolag och föreningar tvångslikvideras. En ekonomisk förening kan tvångslikvideras om den har för få medlemmar, saknar styrelse eller bedriver felaktig verksamhet. Ett aktiebolag kan tvångslikvideras för att det har för lite kapital eller saknar styrelse.

Samtliga företagsformer kan gå i konkurs. Detta sker oftast genom att någon begär företaget i konkurs för att bolaget eller föreningen inte kan betala sina skulder. En konkurs leder oftast till att företaget avvecklas.

Vid en likvidation av en förening eller ett bolag ska överskottet fördelas enligt vad som står skrivet i stadgar och bolagsordning. Om det blir en konkurs kommer medlemmar och ägare oftast att förlora det kapital som de har investerat

Att välja lämplig association

Följande frågor kan hjälpa dig att välja en lämplig association för arbetsintegrerande sociala företag:

- Vem eller vilka ska vara medlemmar/ägare?
- Ska medlemmarna/ägarna arbeta i verksamheten?
- Ska medlemmarna/ägarna kunna få lön/ersättning från verksamheten?
- Ska medarbetarna ha inflytande (rösträtt) i verksamheten?
- Ska nya medlemmar kunna söka sig till verksamheten?
- Har verksamheten ett ideellt eller ekonomiskt syfte?
- Är avsikten att sälja verksamheten i framtiden?

Nedan följer några utgångspunkter som kan hjälpa dig att välja en lämplig form:

Ekonomisk förening

En ekonomisk förening kan vara lämpligast då verksamheten är ”arbetskooperativ” där medlemmarna anställs och får lön, det vill säga ekonomisk nytta av sitt deltagande. En sådan förening är också ”öppen” för att ta in nya medlemmar. Även om medlemmarna inte får en anställning från början, är det lämpligast att starta som ekonomisk förening för att slippa byta associationsform efter något år.

En ekonomisk förening är också ett bra alternativ när några organisationer eller företag har ekonomisk nytta av att tillsammans driva ett arbetsintegrerande socialt företag. En sådan ekonomisk förening kan till exempel sälja varor eller tjänster till medlemsorganisationerna.

Ideell förening

En ideell förening kan vara lämpligast då ”medlemmarna inte ska anställas” utan får sin försörjning från annat håll och överskottet stannar i verksamheten för att utveckla denna eller för ett annat ideellt syfte. En sådan verksamhet syftar främst till gemenskap, integrering och rehabilitering, för att hjälpa medlemmarna till förvärvsarbete på annat håll. Det skulle också kunna vara en verksamhet där de som ”arbetsintegreras” får anställning, medan medlemmarna till exempel är andra föreningar eller intresseorganisationer.

Aktiebolag

Ett aktiebolag kan vara lämpligast om syftet är att verksamheten ska bestå av en ”sluten ägarkrets”. Det vill säga att ett förutbestämt antal fysiska eller juridiska personer ska äga verksamheten. Ett aktiebolag kan även överlåtas till en eller flera fysiska eller juridiska personer.

Några exempel

(OBS! påhittade)

Ekonomiska föreningar

"ASF Smått och Gott ekonomisk förening" driver ett kafé och en restaurang som ett arbetskooperativ. Medarbetarna brukar börja som praktikanter, för att senare kunna bli anställda och få lön. När de blivit anställda har de rätt att ansöka om medlemskap. Enligt stadgarna är insatsen i föreningen 500 kr per medlem. Bland medlemmarna väljs vilka som ska sitta i styrelsen. En medarbetare kan alltså både vara anställd, medlem och sitta i styrelsen med arbetsgivaransvar.

Fem olika hantverksföretag i Stadsby är medlemmar i **"ASF Bemanningspoolen ekonomisk förening"**. I bemanningspoolen finns personer som har arbetsträning, praktik eller är anställda. Bemanningspoolen säljer bokföring och andra tjänster till de olika medlemsföretagen. Medarbetarna i Bemanningspoolen styr och organiserar den dagliga verksamheten själva. De har två styrelseplatser, medan medlemsföretagen har de övriga styrelseplatserna. Det är bara medlemsföretagen som kan ta beslut på de årliga stämmorna.

Ideella föreningar

I **"ASF Gröna fingrar ideell förening"** kan alla som vill bli medlemmar. Men medlemmarna är inte anställda, utan har sin försörjning från försäkringskassan eller socialtjänsten. Föreningen har egna trädgårdsodlingar och säljer grönsaker på torget. Inkomsterna går till nya odlingar och viss rehabiliteringsverksamhet. Kommunen är också medlem och bidrar med handledare. Föreningen har även ett antal stödmedlemmar.

Kyrkan, samhällsföreningen och integrationsföreningen i Mellanryd är de enda medlemmarna i **"ASF Arbete för framtid ideell förening"**. Föreningen erbjuder hushållsnära tjänster och anställer bara personer som har svårt att komma in på ordinarie arbetsmarknaden. Inkomsterna går till medarbetarnas löner och överskottet skänks till krigsdrabbade barn runt om i världen. Medarbetarna kan inte bli medlemmar i den ideella föreningen eftersom de har en ekonomisk nytta av verksamheten.

Aktiebolag

"ASF Kulturus AB" ägs av kulturföreningen "Kult ideell förening". Företaget anställer bara personer med fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar. Anställda i företaget har inget delägarskap, men får genom avtal och delegation styra mycket över verksamheten och tillsammans utse en plats i styrelsen. Bolaget arrangerar bland annat konserter och utställningar.

"ASF tandemcyklar AB" säljer, hyr ut och renoverar tandemcyklar. Bolaget startades av två personer som träffades under en kurs på arbetsförmedlingen. De bestämde att bara anställa andra som också har svårt att få arbete. Det finns 50 aktier i bolaget och de som startade bolaget ägde först 25 var. Nu har företaget fem medarbetare som äger tio aktier var. Samtliga medarbetare sitter i styrelsen och eftersom alla äger lika många aktier har de också lika många röster på stämman.

Mera hjälp

För att få mer hjälp med att välja rätt företagsform kan du få råd genom Coompanion. När det gäller registrering, skatter och avgifter kan du ställa frågor till Bolagsverket respektive Skatteverket. Du hittar också en hel del information på www.verksamt.se

Lästips och nyttiga länkar

www.verksamt.se

om att starta företag, registreringar mm.

www.bolagsverket.se

om att starta företag, registreringar mm.

www.skatteverket.se

om skatter, anmälan och registreringar mm.

www.coompanion.se

om Kooperation och rådgivning för start mm.

www.skoopi.coop

om arbetsintegrerande sociala företag mm.

www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=3911&bet=1987:667

Lag om ekonomiska föreningar

www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=3911&bet=2005:551

Aktiebolagslag

Översiktmatris

	Ekonomisk förening	Ideell förening	Aktiebolag
Ändamål	Medlem skall ha ekonomisk nytta av sitt deltagande, t ex lön	Ideellt	Vanligtvis, att ge avkastning på aktiekapitalet. Kan vara ideellt
Samarbetsavtal	Stadgar, med visst minsta innehåll	Stadgar, inget formkrav	Bolagsordning, med visst minsta innehåll
Kapitalinsats	Ja	Nej	Ja, minst 50 000 kr
Öppenheten	Ja, för var och en som deltar i enlighet med stadgarna	Valfritt, regleras i stadgar	Nej
Bildande	Tre eller flera personer som antar stadgar, träder in i föreningen som medlemmar, samt väljer styrelse och revisor	Tre eller flera personer som antar stadgar, träder in i föreningen som medlemmar samt väljer styrelse och i förekommande fall revisor	En eller fler personer som tecknar aktier och antar bolagsordning samt väljer styrelse och i förekommande fall revisor
Registrering	Bolagsverkets och Skatteverket	Skatteverket (kan registrera firman i Bolagsverkets handelsregister)	Bolagsverket och Skatteverket
Rösträtt	En röst per medlem	En röst per medlem	En röst per aktie
Styrelse	Ja, minst tre ledamöter	Ja, inget minsta krav på antal	Ja, minst en ledamot och en suppleant
Revisor	Ja	Ja, vanligtvis	Ja, som huvudregel
Överskottsutdelning	I förhållande till medlemmarnas deltagande eller insats	Nej	I förhållande till antal aktier

Ordförklaringar

Aktieägare = någon som äger aktier (andelar) i ett aktiebolag

Apportegendom = föremål som har värderats och används som kapitalinsats

Arbetsgivare = den som anställer och har ansvar för den anställde

Association = Ett avtal om samverkan för ett gemensamt ändamål, som t.ex. bolag och föreningar

Balansräkning = ekonomisk redovisning som visar företagets tillgångar, skulder och eget kapital

Bolagsordning = samarbetsavtalet i ett aktiebolag

Borgenär = någon som har en fordran på ett företag

Delegera = överlåta uppgifter/ansvar till någon annan

Fonderas = pengar som avsätts för särskilda ändamål

F-Skatt = Företagar-skatt. Den som är registrerad för F-skatt ska själv betala sina skatter, sociala avgifter mm

Fysisk person = människa

Hembud och förköpsklausuler = begränsningar gällande överlåtelser av aktier

Juridisk person = en association som har "rättskapacitet", t.ex. en förening eller ett bolag som kan sluta avtal ha tillgångar och skulder samt ställas inför domstol

Jävig = partisk, d.v.s. inte opartisk

Kapitalinsats = något som tillförs en förening eller bolag, pengar eller annat som kan värderas i pengar

Likvidation = att avveckla en association

Likvidator = person som genomför avvecklingen

Medarbetare = en som arbetar tillsammans med andra

Medlem = någon som har ansökt om att få delta i en förening och blivit antagen av föreningen

Moms = mervärdesskatt som betalas till staten för omsättning av flertalet varor och tjänster

Näringsverksamhet = ett företag som bedriver yrkesmässig, varaktig verksamhet

Resultaträkning = ekonomisk redovisning som visar företagets intäkter och kostnader

Revisorer = personer som blivit utvalda av medlemmar eller ägare att granska styrelsens arbete

Stadgar = samarbetsavtalet i en förening

Styrelse = en grupp människor som har blivit valda att ha förvaltningsansvar över en förening eller ett aktiebolag

Stämman = föreningars och aktiebolags högsta beslutande organ där medlemmar i föreningar och aktieägare i aktiebolag utnyttjar sin rösträtt

Överskott och överskottsutdelning = när intäkterna är större än kostnaderna och skillnaden/vinsten, delas ut till medlemmar/ägare

Tillväxtverket arbetar offensivt för hållbar tillväxt i hela landet genom att underlätta företagande.

Det är inte lätt att veta vilken företagsform som är den bästa när du ska starta ett arbetsintegrerande socialt företag. Inte heller vilken form som fungerar bäst i längden.

Denna guide hjälper dig till att reda ut begreppen och ger råd om vad som är viktigt att tänka på när du ska välja företagsform.

Här finns information om hur ett arbetsintegrerande socialt företag kan organisera sig, hur de olika företagsformerna fungerar och mycket annat som kan vara bra att veta.